

»Odkar sem spoznal Jezusa Kristusa ...«

Slavni govornik Lacordaire je bil v mladih letih neveren. A ker se ni predajal nikoli mladostnim zablodam, je kmalu prišel do vere. Predmet njegovim pridigam, ki jim je tedaj prisluhnila tako rekoč vsa Francija in ki so premnoge spet privedle do globoke vere, je bil v bistvu vedno Kristus. Mlademu človeku, ki ga je begala skrivnostnost Kristusovega nauka, je pisal o tem, kako čudovito luč prinašajo človeku prav najgloblje verske skrivnosti, ki so nekoč tudi njega, Lacordaira, begale, a se zdaj čuti kakor prenovljenega. »Odkar sem spoznal Jezusa Kristusa, se mi ne zdi nobena stvar dovolj lepa, da bi se oziral nanjo s poželenjem ...« Občutil je tisto, kar piše sv. Pavel: »Vse imam za izgubo zaradi vzvišenosti spoznanja Kristusa Jezusa, mojega Gospoda, zaradi katerega sem vse zavrgel in imam za smeti.« (Flp 3, 8)

Anton Strle, Skrivnost me pomiri. To je znamenje, da je Bog tukaj, v: Družina 12(1963), št. 20, 15. oktober 1963, str. 153s. (Prof. A. Strle je v Družini odgovarjal na pisma bralcev.)

Zapisano je ne le na papiros, marveč tudi v vso zgodovino

Viri za spoznavanje Jezusovega življenja in delovanja so v prvi vrsti štirje evangeliji in dalje spisi apostolov, torej knjige Svetega pisma Nove zaveze. Prvopisi teh knjig, torej prav tisti listi, na katere so evangelisti oziroma apostoli sami pisali, se niso ohranili. Bili so pisani na krhki »papiros«, ki je redno težko zdržal 200 let. Pač pa so se ohranili prepisi iz poznejše dobe. Najstarejši s celotnim Sv. pismom Nove zaveze segajo v 4. stol., papirosovi odlomki pa celo v 2. stol. V tem pogledu je Nova zaveza daleč na boljšem kakor katerikoli spis grških in latinskih klasikov, pa tudi cerkvenih očetov in pisateljev. Homerjeva Iliada in Odiseja je, tako sodijo, nastajala že v 9. stol. pred Kristusom, pa imamo prvi rokopis s popolnim tekstom

Homerjeve Iliade in Odiseje šele iz 9. stol., torej za pet stoletij po dobi, iz katere so nam ohranjeni že celotni rokopisi vse Nove zaveze. In še ti rokopisi poganskih klasikov so prišli do nas le zato, ker so se krščanski menihi po samostanih razen molitvi in delom ljubezni do bližnjega posvečali tudi študiju in prepisovanju knjig.

Od 4. stol. dalje so se mogli rokopisi Nove zaveze v celoti ohraniti zato, ker so v tej dobi začeli prepisovati na pergament, ki je zelo trpežen, medtem ko je bil rastlinski papirus, napravljen iz tankih trakov po dolgem prerezanih stebel, zlepljenih skupaj, kaj hitro obrabljen. A da so se nam novozavezni spisi ohranili bistveno takšni, kakršni so izšli iz rok svojih piscev, to moremo spoznati tudi iz prevodov, ki so nastali že v drugem stoletju; že v prvem stoletju pa najdemo polno novozaveznih mest navedenih npr. v pismu, ki ga je l. 96 ali pa vsaj 97 pisal iz Rima Korinčanom papež sv. Klement Rimski. Mene, ki to pišem, je presenetilo, koliko to Klementovo pismo navaja iz Nove naveze – in ravno prej sem v slovenski knjigi iz l. 1955 bral trditev, da so evangeliji in drugi novozavezni spisi nastali šele v 2. in 3. stol. – Zdaj pa berem v Klementovem pismu tisto, kar naj bi bilo pisano šele 50 ali celo 100 let pozneje! Na kako trdnih zgodovinskih temeljih sloni naša vera! Prav je rekel nekoč znameniti francoski govornik: »Cerkev, gospodje, se ne boji vaše znanosti, marveč vašega neznanja!«

Najstarejši ohranjeni rokopis Nove zaveze:

»Kralj sem, a ne od tega sveta«

Prvi trije evangeliji so bili pisani gotovo že pred l. 70, ko je bil razdejan Jeruzalem. O tem ni dvoma. Če bi bili namreč pisani že po razdejanju judovske prestolnice, bi to gotovo omenili in s tem opozorili, kako se je izpolnila Jezusova napoved, kakor to store glede drugih, predvsem starozaveznih napovedi. O Janezovem, tj. četrtem evangeliju, pa soglasno izročilo trdi, da je bil napisan proti koncu 1. stol.

L. 1935 je učenjak C. H. Roberts v Manchestru na Angleškem objavil odlomek papiroasa, dolg samo 8 cm, a zaradi starosti zelo

važen. Do zdaj je to najstarejši ohranjeni rokopis Nove zaveze, kar jih je znanih. Po starosti se ne da z njim primerjati noben rokopis grških ali rimskih pisateljev, naj so tudi živeli več stoletij pred Kristusom. Značilno je, da obsega ravno tisto mesto, ki ga Cerkev bere na praznik Kristusa Kralja: »Tedaj jim je Pilat rekel: 'Vzemite ga vi in ga sodite po vašem zakonu' ...Rekel je tedaj Pilat Jezusu: 'Torej kralj si?' Jezus je odgovoril: 'Tako je, kralj sem. Jaz sem za to rojen in sem za to prišel na svet, da spričam resnico. Vsak, kdor je iz resnice, posluša moj glas.' Pilat mu reče: 'Kaj je resnica?' In ko je to izgovoril, je spet šel ven k Judom in jim rekel: 'Jaz ne najdem na njem nobene krivde'« (Jan 31–33 in 37–38).

Odlomek so natančno preiskali najboljši strokovnjaki, specialisti sveta, in soglasno trdijo, da je napisan v prvi polovici 2. stol., najbolj verjetno v prvih desetletjih te polovice, tja proti l. 130. Ta košček so našli nekje v suhem pesku v Egiptu kot delček celotnega kodeksa (nekakšne knjige), ki je pa že razpadel.

Samovoljne trditve docela prevrnjene

Neverni »kritiki« (le da so bili vse premalo kritični do svojih lastnih trditev, kakor je naglašal konvertit Chesterton) druge polovice prejšnjega [= 19. stol.] in začetka sedanjega stol. [= 20. stol.] so se postavili na samovoljno stališče, češ da ne more obstajati nič nadnaravnega, češ da so čudeži nemogoči, in so nategnili vso bistrumnost, kako bi razložili nastanek evangeljskih pripovedi, »spletenih« okoli Kristusa šele polagoma, z dolgotrajnim razvojem. V ta namen so skušali dokazati, da so evangeliji bili spisani mnogo pozneje, kakor pa trdi krščansko izročilo, zapisano pri najstarejših cerkvenih očetih oziroma pisateljih. Zlasti nastanek Janezovega evangelija so postavljali zelo pozno, nekateri kar v 3. stol., drugi od njih pa so trdili, da vsaj ni mogel biti napisan pred sredo drugega stoletja. Tako je še l. 1933, ko je bil papiros Egerton že v Evropi, trdil modernist Loisy.

Kakšno presenečenje l. 1935! Ubogi košček papirja je namah razpihnil aprioristične (nedokazane in nedokazljive) trditve. Pomislimo: Egipt je l. 130 že poznal tudi najpoznejše napisani evangelij. Odštejmo število let, ki so bila potrebna, da je prvotno v Mali Aziji spisani Janezov evangelij dosegel tudi Egipt in da so ga tudi tu prepisali in ga razširili – in dobili bomo tisti datum, o katerem govori vse prvotno izročilo, ki pravi, da je 4. evangelij spisal proti koncu 1. stol. najmlajši Jezusov apostol Janez v visoki starosti. Kot nekakšen uvod pa je napisal tudi svoje prvo pismo, ki se začne: »Kar je bilo od začetka, kar smo slišali, kar smo s svojimi očmi videli, kar smo gledali in so naše roke tipale, o Besedi življenja ... oznanjamo tudi vam ... Jezus Kristus – ta je resnični Bog in večno življenje« (1 Jan 1,1.2; 5,29).

Tisočkrat bolj kakor na papiros ali na pergament pa je v zgodovino prvega krščanstva in, če pobljže pogledamo, v vso svetovno zgodovino zapisano, da je Kristus resnično »Kralj kraljev in Gospod gospodovalcev« (Raz 19,16). Zato ker je kot učlovečeni Bog naš stvarnik in gospodar vsega vesoljstva in ker je bil »žrtvovan in nas je s svojo krvjo Bogu odkupil in nas napravil Bogu za kralje in duhovnike« (Raz 5,9). Zapisano je to v nepregledne množice »iz vseh narodov in rodov in ljudstev in jezikov« svetnikov, tistih, ki jih je Kristus že privedel do cilja in ki se zdaj pri Njem »radujejo v neizrekljivem in veličastnem veselju« (1 Pet 1,8). Zapisano pa tudi v srca milijonov tistih, ki jim Bog še ni obrisal vseh solz z njih oči, ki težkega boja še nismo dobojevali in utrudljivega teka še ne dokončali, ki pa z radostjo in pogumom hodimo za Njim, o katerem vemo, da svojih zvestih učencev nikdar ne bo razočaral – On, Kralj miru in ljubezni, o katerem poje stara himna:

»Kraljestev noče jarmiti
ne siloma ne strahoma,
na les povzdignjen vzvišeni
pritegne vse z ljubeznijo.«